

Prečo je ručné kosenie také dôležité

Kosa sa skladá z drevenej časti - kosiska, oceľovej časti s ostrím - kosačky a objímky, ktorá spája drevenú a oceľovú časť v jeden nástroj. Vzťah medzi trávou a koscom sa rozvinul do obdivuhodnej vedy, na počiatku ktorej je kováčsky kumšt. Správne nakutá kosa je základom pre kvalitnú kosbu a strata ostria pri kosení sa ladí osličkou, predovšetkým naším slovenským kameňom rozsutcom, ktorý má kosce neustále za opaskom v oselníku s kvapkou vody.

Za a proti

V súčasnosti sa ľudia delia na dve skupiny - 1. Tých, čo sú kosením nadšení a 2. Tých, ktorí vravia: nekosiť za žiadnych okolností. Ide však o chybnú interpretáciu. Vysvetlíme si to na príklade ekosystému, ktorý podľa miery ovplyvnenia človekom delíme na prirodzený (napr. jazero, mokrad', prales), polokultúrny (napr. rybník, obhospodarovany pasienok, lúka, les) a kultúrny (napr. pole, záhrada, sídlisko). Dynamická štruktúra ekosystému predstavuje komplex pochodov viazaných na cirkuláciu látok a tok energie, ako aj na riadenie a vývoj celého systému, ide hlavne o vplyv elementov (voda, vzduch, slnečné žiarenie). Z hľadiska riadenia a vývoja

Po predstavení činnosti Slovenského koseckého spolku a po pozvaní verejnosti na kosecké akcie organizované na Slovensku aj v zahraničí sa priam žiada otvoriť tému významu ručného ekologického kosenia. Bez rámusu, za rána, za rosy, s použitím nástroja našich predkov - tradičnej kosačky.

je ekosystém charakteristický schopnosťou samoregulácie, t. j. samoobnovovania a schopnosťou vyvíjať sa v čase. Riadenie je sprostredkované informáciami dedične uloženými v živých organizmoch (pomocou génov) a získanými počas života. Ekosystém je dynamická sústava a v čase podlieha zmenám, ktoré sa

prejavujú v zložení a zastúpení biologických druhov zúčastňujúcich sa na tvorbe ekosystému. Na rozdiel od organizmu nemá ekosystém schopnosť rozmnožovať sa. Preto nový ekosystém nevzniká samovoľne, ale vyvíja sa na podklade iného ekosystému.

Udržiavanie lúčnych porastov

A teraz od teórie späť k praxi či, jednoducho povedané, použijeme zdravý rozum a úsudok našich predkov. Ukážkou suchozemského ekosystému sú trvalé lúky tvoriace umelý ekosystém udržiavaný predovšetkým kosením, hnojením či pastvou. Udržiavanie života v pôde a nad zemou, t. j. zastúpenie rastlín, hmyzu, živočíchov, vtáctva, je výsledkom mnohých faktorov - ide o lokalitu, klimatické pásmo, teplotu prostredia, druh pôdy a pod. Jednoducho povedané to, či sa daný porast má vôbec kosiť, koľkokrát je vhodné kosiť trávnik, akým spôsobom (ručné kosenie, kosačka, traktor, mulčovač) je nutné rozhodnúť na základe účelu, čiže využitia plochy.

Kde kosiť menej často

Ak gazda chová hovädzí dobytok, odvádza ráno svoj

dobytok na pašu, obhospodaruje trávnatú plochu bohatú na rastlinstvo, pretože práve kvalita potravy sa prejaví v kvalite mlieka, mäsa či iných produktov patriacich do ďalšieho potravinového reťazca. Kosba trávy a sušenie sena má pre gazdu taktiež význam - ide o uskladnenie potravy bohatej na živiny z lúky na zimné mesiace, keď pastvanie je možná. V tomto prípa-

de ide o ukážkový príklad pastvy, hnojenia či kosenia. A kedy a kde nekosiť? Odpoveď je jednoduchá, nekosiť presne tam, kde je to nedostupné, v teréne, kde si príroda sama poradí a tvorí svoj vlastný ekosystém. S nekosením trávnatých plôch sa stretávame aj v mestách, keďže často ide o lokality na sídliskách, v parkoch či cestných komunikáciách a nekosenie sa

tu nestretáva s pozitívnym názorom ľudí, ktorí v danom prostredí žijú. Mesto je kultúrny ekosystém a pri vyčlenení plôch na nekosenie a udržanie samoregulácie či zavedenie menej početnej kosby ročne je nutné vychádzať z potrieb obyvateľov danej lokality.

V meste parky slúžia na prechádzky s deťmi či s domácimi zvieratami, porasty ležia v okolí chodníkov, ľudia bojujú s alergiami na peľ, kvety či hmyz. V týchto prípadoch treba o nekosených plochách uvažovať v extraviláne, prípadne po okrajoch miest. Výsadba kvetov pre motýle či zachovanie nepokosených lúčnych pásov je riešením pre krajinotvorbu mesta - potešia ľudské oko a sú prospešné aj pre prírodu.

Naslovovaný majster a výrobca kosísk, hrablí bez jedného klinca p. Ondrej P. z Hornej Mičinej, česť jeho pamiatke, raz povedal: „Internet chotár nepokosí.“ Pravdou je, že toto remeslo a umenie treba neustále odovzdávať ďalším ľuďom vo svojom okolí. Aj problematika kosenia/nekosenia je rozsiahla a treba ju vhodne interpretovať mladšej generácii, aby porasty v okolí, kde žijeme, nevyzerali zanedbane, ale aby boli správne zasadené do prostredia, v ktorom sa pohybujeme.

ANDREA BÉREŠOVÁ

FOTO - PETER HIČIK, ARCHÍV SKOSU

inzercia

Nenechajte si újsť tradíciu a chuť samozberu

- jahôdky pestované na slame
- výhodná cena
- zážitok zo zberu

VESELÉ

BUČANY

Tešíme sa na Vás!

0908 412 856

www.plantex.sk